

Nr 224.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående anställande av en mariningenjörstipendiat över stat; given Stockholms slott den 5 april 1918.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att för antagande innevarande år, utöver i stat upptaget antal, av ytterligare en mariningenjörstipendiat för genomgående av föreskriven utbildning till vinnande av kompetens att söka anställning såsom mariningenjör av 2:a graden vid mariningenjörskåren må dels användas 6,790 kronor av det belopp, 9,190 kronor, som av 1915 års riksdag anvisats för antagande samma år av en sådan stipendiat, dels ock tagas i anspråk därutöver erforderligt belopp av femte huvudtitelns allmänna besparingar.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Erik Palmstierna.

*Utdrag av protokollet över sjöförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
5 april 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet friherre Palmstierna anförde härefter följande.

Enligt den av 1905 års riksdag godkända planen för mariningenjörkårens rekrytering med däri sedermera gjorda ändringar utnämns bland de mariningenjöraspiranter, som genomgått föreskriven utbildning, årligen högst tre till mariningenjörsstipendiater. Efter två års anställning som mariningenjörsstipendiat samt därunder fortsatt föreskriven utbildning förordnas stipendiat till extra mariningenjör, i vilken befattning han kvarstår i två år, varefter han är berättigad att söka anställning såsom mariningenjör av 2:a graden i stammen. Erhåller han icke omedelbart efter vunnen kompetens sådan anställning, utnämnes han till samma grad i flottans reserv, men fortfar, så länge han arbetar i den tekniska delen av maskin- och fartygsbyggnadsingenjörens yrke, att vara berättigad söka anställning vid mariningenjörkårens stam. I staten för

mariningenjörkåren äro från och med år 1916 uppförda 5 mariningenjörsstipendiater, under det att nämnda stat tidigare upptog allenast 4 sådana stipendiater.

Med hänsyn till förekomna svårigheter att fylla vakanser vid mariningenjörkårens stam har, på framställning av Kungl. Maj:t, 1914 års senare riksdag medgivit, att för antagande under samma år, utöver i stat upptaget antal, av ytterligare en mariningenjörsstipendiat för genomgående av föreskriven utbildning till vinnande av kompetens att söka anställning såsom mariningenjör av 2:a graden vid mariningenjörkåren finge av femte huvudtitelns allmänna besparingar användas ett belopp av 9,190 kronor. Då emellertid någon mariningenjörsstipendiat över stat ej kunde tillsättas under år 1914 till följd därav, att en av mariningenjöraspiranterna i 4:e årskursen icke erhållit avgångsbetyg från tekniska högskolan och därför entledigats, medgav 1915 års riksdag, efter förslag av Kungl. Maj:t, att för antagande under sistnämnda år av en mariningenjörsstipendiat över stat finge användas nyssnämnda, av 1914 års senare riksdag av femte huvudtitelns allmänna besparingar anvisade belopp av 9,190 kronor.

I en till marinförvaltningen ställd och av ämbetsverket med skrivelse den 19 nästlidna mars överlämnad framställning har marinöverdirektören anfört i huvudsak följande.

Sedan i staten för mariningenjörkåren från och med år 1916 upptagits 5 mariningenjörsstipendiater kunde, då anställningstiden för stipendiat vore två år, endast vart annat år antagas 3 stipendiater.

Av vad under senare tiden förekommit och marinöverdirektören i övrigt erfarit vore det högeligen att befara att, när flottans mobilisering upphörde, ett avsevärt antal av de vid mariningenjörkåren anställda mariningenjörerna komme att taga avsked, och det vore därför angeläget, att åtgärder snarast möjligt vidtoges för utbildande av ökat antal reservingenjörer, så att uppkommande lediga befattningar vid mariningenjörkåren icke, i brist på utbildade reservingenjörer, måste hållas vakanta. Såsom vid flera föregående tillfällen framhållits, vore det svårt för mariningenjörkåren att fylla på densamma ställda fordringar, därest ej kårens numerär ökades. Givetvis kunde detta än mindre ske, om de å mariningenjörkårens stat upptagna befattningarna vore delvis vakanta. Även för erhållande av avsedd tillgång på reservingenjörer vid mobilisering torde en hastigare rekrytering av mariningenjörkåren i flottans reserv vara synnerligen erforderlig.

En åtgärd i angivet syfte syntes vara att innevarande år, då staten medgåve antagandet av endast två stipendiater, antaga en mariningenjörsstipendiat över stat för att genomgå föreskriven utbildning till mariningenjör av 2:a graden.

Kostnaden härför uppginge till:

stipendier under tiden $\frac{1}{10}$ 1918— $\frac{30}{9}$ 1920 = 2 år à	
1,200 kronor	kronor 2,400: —
avlöning såsom extra mariningenjör under tiden $\frac{1}{10}$	
1920— $\frac{30}{9}$ 1922 = 2 år à 3,395 kronor.....	» 6,790: —
	<hr/>
	Summa kronor 9,190: —,

var till komme det belopp, varmed de kontanta förmånerna till ifrågasvarande befattningshavare vid blivande lönerreglering kunde bliva ökade.

Enligt 1915 års riksdags beslut finge ett belopp av 9,190 kronor av femte huvudtitelns allmänna besparingar användas till anställande samma år av en mariningenjörsstipendiat över stat. Av detta belopp hade emellertid, till följd av avskedstagande, endast 2,400 kronor behövt för avsett ändamål tagas i anspråk, vadan 6,790 kronor därav återstode. Sistnämnda summa jämte därutöver erforderligt belopp, vilket jämväl, enligt uppgift, kunde bestridas av femte huvudtitelns allmänna besparingar, torde kunna få disponeras för bestridande av förenämnda kostnad.

På grund av vad sålunda anförts har marinöverdirektören hemställt, att marinförvaltningen ville göra framställning om utverkande av riksdagens medgivande därtill, att för antagande innevarande år av en mariningenjörsstipendiat över stat för genomgående av föreskriven utbildning till vinnande av kompetens att söka anställning såsom mariningenjör av 2:a graden vid mariningenjörskåren finge användas dels 6,790 kronor av det belopp, 9,190 kronor, som 1915 års riksdag anvisat för antagande under år 1915 av en sådan stipendiat, dels ock därutöver erforderligt belopp av femte huvudtitelns allmänna besparingar.

Tillika har marinöverdirektören hemställt, att marinförvaltningen vid avgivande av förslag till beräkning av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel för år 1920 måtte i staten för mariningenjörskåren upptaga en ökning av antalet mariningenjörsstipendiater från 5 till 6.

I sin berörda skrivelse den 19 nästlidna mars har marinförvaltningen tillstyrkt bifall till marinöverdirektörens framställning.

Departements-
chefens
yttrande.

Då marinöverdirektörens förevarande förslag synes mig vara ägnat att i sin mån befordra mariningenjörskårens rekrytering, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva,

att för antagande innevarande år, utöver i stat upptaget antal, av ytterligare en mariningenjörsstipendiat för genomgående av föreskriven utbildning till vinnande av kompetens att söka anställning såsom mariningenjör av 2:a graden vid mariningenjörkåren må dels användas 6,790 kronor av det belopp, 9,190 kronor, som av 1915 års riksdag anvisats för antagande samma år av en sådan stipendiat, dels ock tagas i anspråk därutöver erforderligt belopp av femte huvudtitelns allmänna besparingar.

Vad departementschefen sålunda hemställt, däruti statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle proposition till riksdagen avlåtas av den lydelse, en vid detta protokoll fogad bilaga utvisar.

Ur protokollet:

Eric Baad-Heimer.
